

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Rättssakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 75

Kommissionens formella underrättelse 2018/2051;
genomförandet av direktiv 2013/59/Euratom om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning

ÅLR 2018/4032

350 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 1, Rk1a18E46**.

Nr 76

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Korsör i Kumlinge kommun

ÅLR 2018/2172

351 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Korsör RNR 4:20 i Kumlinge kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller rätt att förvärva och besitta fastigheten Korsör RNR 4:20 i Kumlinge kommun (295-401-4-20). Enligt uppgift ur fastighetsregistret är fastighetens totalareal 4 200 m². Fastigheten är inte belägen inom planerat område, och fastigheten gränsar till vatten. Andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår.

Avsikten med förvärvet är fritidsbruk. Sökanden är inte bosatt i landskapet, men är född i landskapet och var bosatt i landskapet fram till ca fyra års ålder. I ansökan framförs att sökanden utöver sina fyra första levnadsår spenderat mycket tid i landskapet.

Den fastighet som sökanden önskar förvärva har varit i sökandens föräldrars ägo från 1968 till 1991, då de överlät fastigheten i gåva till sökandens bror, som idag är lagfaren ägare till fastigheten. Samtidigt som

brodern fick fastigheten i gåva av föräldrarna fick sökanden gåva av motsvarande värde. Sökanden framför därför att det nu aktuella förvärvet i det närmaste är att betrakta som en omdisponering av gåva, vilket kan liknas vid en omdisponering av arv. Sökanden framför därtill att i egenkap av bröstarvinge hade sökanden haft jordförvärvsrätt både till arv och förskott på arv om föräldrarna hade behållit fastigheten i sin ägo.

Kommunens utlåtande

Kumlinge kommun har den 23 mars 2018 beslutat förorda ansökan om jordförvärvstillstånd.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterier för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger.

Landskapsregeringen konstaterar att huvudregeln för beviljande av jordförvärvstillstånd för fritidsboende är att de kriterier som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd ska vara uppfyllda. Jordförvärvstillstånd ska beviljas enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om:

- 1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
- 2) Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
- 3) Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Sökanden uppfyller inte villkoret i punkt två, då det nu aktuella markområdet överstiger 4 000 m². Därtill uppfyller sökanden inte villkoret i punkt ett om att sökanden ska vara född i landskapet och ha varit bosatt i landskapet fram till ca 12 års ålder, alternativt att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden varit bosatt i landskapet. Enligt ansökan är sökanden född i landskapet och har varit fast bosatt i landskapet från födseln i juli 1944 till 1948, dvs sammanlagt ca fyra år. Sökanden har därtill tillbringat tid under somrar och lov i landskapet. Landskapsregeringen har dock i regel inte beaktat fritidsvistelser på Åland vid beviljande av jordförvärvstillstånd enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, utan har i beslutspraxis ansett att landskapet ska ha varit sökandens faktiska och huvudsakliga vistelseställe under den bosättningsperiod som förutsätts. Ansökan uppfyller således inte samtliga villkor i 4 § 2 mom. 1 punkten i landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, varför punkten inte kan läggas till grund för bifall av ansökan.

Eftersom ingen annan av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Det kan konstateras att sökanden inte är fast bosatt i landskapet idag och har inte heller uppgett en avsikt att fast bosätta sig i landskapet.

Sökanden har däremot en anknytning till landskapet genom att sökanden är född i landskapet och har tillbringat sin fritid i landskapet.

Sökanden framhåller i ansökan att såsom bröstarvinge hade sökanden haft jordförvärvsrätt till att förvärva fastigheten genom arv eller förskott på arv då sökandens föräldrar ännu ägde fastigheten. Landskapsregeringen har dock i beslutspraxis ansett att jordförvärvstillstånd inte kan beviljas utgående från hypotetiska tidigare skeenden. I enskilda fall har landskapsregeringen beviljat ett syskon jordförvärvstillstånd då flera syskon tidigare ärvt andelar i samma fastighet och senare vill omfördela arvet så att endast ett av syskonen äger hela fastigheten. Dessa beslut har i regel motiverats med att det inte gått så lång tid sedan arvsfallet och att fastigheten i fråga inte varit av betydande storlek. Därtill har besluten motiverats med den omständigheten att samtliga syskon varit bosatta utanför landskapet, vilket inneburit att en omfördelning mellan syskonen inte lett till att antalet markägare bosatta utanför landskapet ökat, utan den åländska jordegendomen som ägs och besitts av icke-åläningar har behållits på samma nivå. I det nu aktuella fallet har det gått drygt 25 år sedan överlåtelsen av fastigheten, och därtill skulle fastigheten övergå från åländska händer till icke-åländska händer, vilket skulle stå i direkt motsats till jordförvärvslagstiftningens huvudsakliga syfte.

Landskapsregeringen konstaterar att syftet med jordförvärvslagstiftningen enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland är att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår av 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Att bevilja tillstånd i det nu aktuella fallet vore som ovan konstaterats i direkt motsats till jordförvärvslagstiftningens syfte. Med beaktande av samtliga omständigheter finner landskapsregeringen således inom ramen för sin prövningsrätt att det i detta fall inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. Ansökan ska därför avslås.

Landskapsregeringen konstaterar att sökanden inte ännu förvärvat fastigheten Korsör RNr 4:20 utan endast haft för avsikt att förvärva fastigheten, varför landskapsregeringen inte finner orsak att i enlighet med 6 § 1 mom. jordförvärvslagen (1975:7) för Åland foga ett tillkännagivande till avslaget om att egendomen ska överlätas till någon som har rätt att äga sagda egendom inom sex månader från landskapsregeringens beslut.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

---

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BREV	350 Rk1a	1 (1)

Datum	Dnr
29.5.2018	ÅLR 2018/4032

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kontaktperson
Pamela Baarman

Kontaktperson

**KOMMISSIONENS FORMELLA UNDERRÄTTELSE 2018/20151:
GENOMFÖRANDET AV DIREKTIV 2013/59/EURATOM OM FAST-
STÄLLANDE AV GRUNDLÄGGANDE SÄKERHETS NORMER FÖR
SKYDD MOT DE FAROR SOM UPPSTÅR TILL FÖLJD AV EXPONE-
RING FÖR JONISERANDE STRÅLNING**

Ålands landskapsregering har mottagit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens formella underrättelse om Finlands implementering av rådets direktiv 2013/59/Euratom av den 5 december 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, och om upphävande av direktiven 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom och 2003/122/Euratom. Kommissionen anser i sitt brev SG-Greffe(2018)D/8078 av den 18 maj 2018 att Finland ännu inte anmält till kommissionen att direktivet har genomförts i den nationella lagstiftningen.

Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelser om kärnkraft enligt 27 § 18 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har således den 2 april 2014 notifierat direktiv 2013/59/Euratom inom rikets behörighet med hänvisning till ovanstående paragraf.

Då den aktuella formella underrättelsen rör rikets implementering av direktiv 2013/59/Euratom anser landskapsregeringen att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av kommissionens skrivelse.

Minister Nina Fellman

Rättssakkunnig Pamela Baarman